

בחירת מחנה

מחנה הוא זמן לצמיחה אישית וחברתית. זמן לבד. זמן לגדול.

כדי לבחור מחנה קיץ לילדכם (ורצוי: עם ילדכם), נדרש מחקר מעמיק כדי לוודא שזה מתאים לילד או לילדה. יהיו הורים שיבחרו לשלוח ילד למחנה הדומה יותר לחוויית הילדות בה הם עצמם השתתפו, אף על פי שצרכי ילדיהם עשויים להיות שונים משלהם. לעיתים ילדים יעדיפו לבחור מחנה בגלל חבר שהם יודעים שהולך, למרות שהמחנה לא בהכרח יענה על צרכיהם ולא יבטיח את הנאתם.

אמנם אין דרך אחת קלה למצוא את המחנה המתאים ביותר לילדכם, אולם מאמר זה יספק לכם כמה הנחיות בסיס לקבלת החלטה חשובה זו.

מה אתם וילדכם רוצים?

מחנה הקיץ צריך לענות על צרכיהם של ההורים והילדים כאחד. דרך טובה להתחיל היא לשבת כמשפחה ולענות על השאלות הבאות:

- 1) מה אתם והילדים הכי רוצים להרוויח מהמחנה?
(למשל, ללמוד מיומנויות חדשות, לפתח ביטחון עצמי גבוה יותר, להיות עצמאי יותר, לפגוש חברים חדשים וכו').
- 2) באלו תחומי עניין הילדים רוצים להתנסות?
- 3) האם יש מגבלות או אתגרים פיזיים, קוגניטיביים או חברתיים שיש לקחת בחשבון?
- 4) מאיזה סוג של סביבה הילדים יפיקו את התועלת מרבית?
(למשל, עד כמה המחנה בעל לו"ז מובנה, כמה בחירה יש למשתתפים במחנה, האם יש פעולות לשני המגדרים יחד או לחוד, מי המשתתפים ומה התוכן וכו')
- 5) האם הילד מוכן לחוויה של מחנה עם לינה או שהוא עדיין בשלב שמה שמתאים לו זו קייטנה יומית?
- 6) איזה סוג מחנה מתאים ביותר ללוחות הזמנים בקיץ של המשפחה (עבודה/ חופשה משפחתית)?
- 7) מה התקציב שהמשפחה מוכנה להשקיע בחוויית קיץ משמעותית?

בנוסף, כדאי גם לקחת בחשבון מאפיינים ספציפיים בעת קבלת ההחלטה שתתאים לרצון שלכם ושל הילדים, כגון:

- סוג המחנה
- הסעות
- ארוחות
- גודל המחנה
- מיקום

- תוכניות ופעילויות
- צרכים ורצונות נוספים

סוג המחנה

מחנות עם לינה (Summer Camps) יכולים להיות משותפים לבנים ובנות, או ייעודיים למגדר אחד. מחוץ לישראל אנו יודעים שישנם גם מחנות למשפחות (אבל אנחנו מתמקדים במה שקורה כאן 😊). מחנות עם לינה מספקים תכנית הכוללת מגורים ופעילויות במהלך היום ובערב. כל מחזור יכול לנוע בין שבוע אחד למספר שבועות.

מחנות שיש בהם "התמחות" עונים על צורך ספציפי במגוון תחומי עניין ורצונות, כגון: פעילויות ספורט, תוכניות אקדמיות, טיולים, מדע, או קבוצות שילוב בין אוכלוסיות. לעומת יש מחנות שהם כלליים יותר ובהם ניתן להנות ממגוון תכנים משתנה, חוגי, או פעילויות בעלות תוכן אחר (כמו מסע ברחבי ישראל).

עלות

כהורים, עליכם להעריך באופן מושכל את היכולת הכלכלית של המשפחה בהקשר לעלויות המחנה. ראשית, ייתכן שתמצאו לחשב את המרכיבים הבאים כדי לסייע לכם בהקשר זה: כמה תצטרכו לשלם כדי להאכיל, לבדר, לדאוג לטיפול בילדים וכדומה, במידה והילדים יישארו בבית כל הקיץ או חלקו...? זו למעשה העלות האלטרנטיבית במקרה והם לא ייצאו למחנה.

שנית, תתכנה עלויות נוספות מעבר לדמי הרישום, כגון הסעות או תחבורה ציבורית, כביסות, מחזור נוסף, דמי הרשמה ועוד. חשוב לברר הכל.

העלויות של כל מחנה משתנות בהתאם להיצע - האם זהו מחנה למטרות רווח או לא? האם יש לו מימון ממקור ממשלתי או פרטי נוסף? מהן הפעילויות המוצעות? מהו המיקום ומה איכות התוכנית החינוכית והמתקנים? קחו את הזמן לשקול, לשאול ולראות מה תוכלו להרשות לעצמכם.

הסעות

מרבית המחנות מספקים הסעות בתחילת ובסוף כל מחזור (אל המחנה ובחזרה). לעיתים האיסוף יתבצע בנקודת איסוף מרכזית בעיר הקרובה. בחלק מהמחנות עלות ההסעות כלולה בדמי ההרשמה, ובאחרים ייתכן תשלום הסעות נוסף. בדרך כלל יש לכם גם אפשרות להביא ולאסוף את ילדכם באופן עצמאי למחנה עצמו אם תבחרו בכך.

ארוחות

הילדים אוכלים שלוש ארוחות ביום, ולעיתים גם מנשנים משהו קטן בין הארוחות.

הארוחות מוגשות בחדר האוכל או ארוזות ע"י קייטרינג, למעט בטיולים. במחנות נודדים בעלי אופי של מסע רגלי, או במחנות שטח – אופי הכנת ואכילת המזון הוא שונה.

במרבית המחנות האוכל הוא כשר, לעיתים בכשרות מהודרת ובדר"כ יש אפשרויות גם לילדים אלרגיים, צמחונים, טבעוניים, גלוטניים ועוד – אולם חשוב תמיד לברר את הפרטים המדוייקים מול המחנה שאתם רוצים לבחון.

גודל

מחנות משתנים בגודלם, מפחות מ- 100 חניכים ועד ליותר מ- 500. מחנות קטנים יותר עשויים לטפח סביבה מיוחדת ומשפחתית בה החניכים והצוות מכירים זה את זה היטב וניתן לענות במהירות על צרכים אישיים. מחנות גדולים בדרך כלל מאורגנים בקבוצות קטנות יותר ובכך מאפשרים להעניק את אותה תשומת לב המוצעת במחנות הקטנים יותר. השאיפה במחנה טוב שכמעט ולא יהיה קשר בין הגודל לבין איכות החוויה במחנה.

מיקום

הורים רבים מגבילים את חיפוש המחנה לפי מרחק מהבית. בישראל הקטנה בה הכל קרוב, ראוי לשקול נושאים חשובים לא פחות, כגון תוכן, משתתפים, סביבה, בטיחות, בריאות, פעילויות ונגישות.

ישנם מחנות מצוינים בכל רחבי ישראל, ואם ילדכם יקבל חוויה טובה, הרי שלמרחק לא צריכה להיות השפעה רבה. בסופו של דבר, מה חשוב יותר – בחירת המחנה הנכון על סמך הרצונות, תחומי העניין והצרכים של ילדך, או הנוחות בידיעה שהמחנה קרוב לבית??

תוכניות ופעילויות

במחנות קיץ יש היצע מאד מגוון של תוכניות! חלק מהמחנות עשויים להתמחות בפעילות אחת, בעוד שאחרים מציעים מגוון רחב של תוכניות. מחנות בהם הזמן מוקדש לרוב לפעילות אחת עם צוות ומתקנים ייעודיים, נקראים "מחנות מתמחים" (למשל אומנויות, ספורט, רכיבה על סוסים, התעמלות, מחשבים, צילום, טיולים בטבע). בדרך כלל למחנות הללו ישנם מתקנים ופעילויות נוספים המספקים לחניכים חוויות נוספות, אולם במינון קטן. מחנות "קלאסיים" נוטים להיות בעלי היצע מגוון יותר. רובם מספקים תוכניות מגוונות המספקות התנסות שנועה בין פעילות ספורטיבית אישית או קבוצתית, אומנויות, פעילויות מים, פעילות חוגית, פעילות חברתית או פעילויות בטבע. מחנות רבים גם מספקים לחניכים מפגשי בחירה כדי להתמקד בפעילויות שהם נהנים מהן במיוחד ולתת להם את השליטה בתוכן הקרוב לליבם.

שאלות שכדאי לשאול:

1. האם המחנה יעודד את החניכים להתנסות בדברים חדשים או דברים שהם לא מיומנים בהם?

2. מה תפיסת העולם במחנה לגבי תוכניות תחרותיות לעומת לא תחרותיות?
3. אלו פעילויות הן בגדר חובה?
4. האם ניתנת הדרכה בכל פעילות?
5. עד כמה התוכנית מובנת? האם יש אפשרויות בחירה עבור הילדים?
6. האם ילדכם מתעניין בהתמקדות בפעילות אחת לאורך רוב היום או מעוניין התנסות מגוונת?

כדאי למפות ולהגדיר כמה מההעדפות ותחומי העניין שיש לילדכם. דוגמאות לפעילויות מחנה נפוצות:

- ספורט קבוצתי: כדורגל, כדורסל, הוקי, פריזבי, כדורעף, מחניים.
- ספורט אישי: התעמלות, אומנויות לחימה, היאבקות, רכיבה על אופניים, רכיבה על סוסים, טניס, גלגליות, חץ וקשת, דיג ועוד...
- ספורט ימי: שייט, קייקים, צלילה, שנירקול, שחיה, כדור-מים, גלישה, מפרשיות.
- טיולים והרפתקאות חוץ: סנפלינג וחבלים, מחנאות, טיפוס, בישולי שדה, אוהלים, טיולים רגליים.
- אומנות יצירתית: ציור, רישום, תכשיטנות, עבודות עם עור, עבודות עם מתכת, מלאכת יד, בישול, צילום, פיסול, זכוכית צבעונית, עבודות עץ, צילום וידאו, קרמיקה ועוד...
- אומנויות במה: דרמה, תיאטרון, קסמים, ריקוד, שירה, מוזיקה, נגינה, ניצוח.
- מדעים: גאולוגיה, ביולוגיה, טבע, אסטרונומיה, חלל, אקולוגיה, ארכיאולוגיה, רדיו, תעופה.
- חינוך: שפות זרות, הוראה מתקנת, העשרה אקדמית, תגבור לימודי.
- טכנולוגיה: רובוטיקה, מחשבים, תיכנות, אפליקציות, DJ.

צרכים מיוחדים

ישנם גורמים רבים שיש לקחת בחשבון אם יש לילדכם צרכים נוספים. ישנם מחנות המתאימים לצרכים מיוחדים מסוג מסויים ואחרים שמתאימים למגוון צרכים אחרים או מסוגלים להציע תכנית שילוב. חשוב לפנות למחנות ספציפיים המתמחים בשילוב, או לשאול שאלות רבות את צוות המחנה עד לקבלת תמונה בהירה שתאפשר לקבל החלטה האם המחנה מתאים לילדכם.

החלטה על מחנה

כעת, משזיהיתם ואפיינתם את הקריטריונים שלכם ושל ילדכם לבחירת מחנה, צרו רשימה של מחנות שעונים על הצרכים והרצונות שלכם. אתם מוזמנים להיכנס ללינק החיפוש [כאן](#) באתר. לאחר שהגדרתם רשימת מחנות אפשריים, נותרה השאלה: איך כדאי להשוות בין המחנות כדי שבסופו של דבר תבחרו את הטוב והמתאים ביותר עבור ילדכם?

בחירת המחנה הטוב ביותר לילדכם

לאחר שתעברו על האתר של כל מחנה, העלונים והסרטונים עם ילדכם, תוכלו לבחור את המחנות שהכי מעניינים אתכם ולקבוע שיחה או פגישה עם רכזי או מנהלי המחנות הרלוונטיים. הם יתנו לכם פרטים נוספים ותוכלו לשאול שאלות ספציפיות כמו:

- מה הרקע של המנהל או המנהלת? כמה זמן הם מנהלים את המחנה?
- מי הצוות ומה הרקע והניסיון שלו?
- מה היעדים והרעיון של המחנה? מה התוכנית החינוכית?
- איזה סוג של חניך ייחנה בסבירות גבוהה מחווייה טובה במחנה זה?
- אלו מתקנים ופעילויות יש במחנה?
- מהו לוח הזמנים? האם הוא יחסית מובנה או שיש מקום לבחירה פרטנית?
- מהו היחס הכמותי בין מדריכים לחניכים?
- איזו הכשרה ניתנת לצוות?
- מה פרופיל המועמדים השנה?
- איזה אחוז מהחניכים חוזר למחנה מדי שנה?
- מה העלות הכוללת של המחנה כולל תוספות?
- מהם הסדרי הלינה ואלו מתקני שירותים ומקלחת קיימים?
- האם ישנה תכנית ללימוד שחייה? האם ישנה מיומנות חדשה שהילדים ירוויחו בזמן השהות שלהם במחנה?
- כיצד המחנה מבטיח את ביטחונם של החניכים?
- איזה רישוי המחנה עובר?
- איזה סוג של מזון מוגש?
- מה המדיניות לגבי אוכל מהבית, מיילים, שימוש בטלפונים ניידים וכו'?
- אלו צוותי בריאות וממענה רפואי זמין יש במחנה?
- האם קיימת מדיניות החזר כספי אם חניך יוצא מוקדם מהצפוי לאור מחלה או מסיבות אחרות?
- האם ניתן לקבל המלצות ממשפחות שהיו במחנה?
- מה התוכנית בתנאי מזג אויר לא מיטיבים?
- כיצד תכנית המחנה עונה על צרכים והבדלים אישיים?

אל תרגישו אי נוחות לגבי שאילת שאלות רבות. מחנה טוב ייתן תשומת לב רבה ומענה הולם לכל דאגות ההורים.

התמקדו בלהבין את "רוח" המחנה (התוכנית, הקהילה, הצוות, הבטיחות) ולא רק במראית העין של הציוד והמתקנים.

בקשו המלצות ממשפחות שילדיהם היה במחנה. שיחה עם משפחות אלו יכולה לתת לכם תובנות משמעותיות לגבי אופי המחנה והמשפחות ששולחות את ילדיהן אליו.

שאלות נפוצות

כשמחפשים מחנה, כדאי לשאול את השאלות הבאות:

האם הילד/ה שלי מוכנה/ה למחנה עם לינה? באיזה מחנה עלי לבחור? כמה הוא יעלה? מה עלי לארוז? מהם נהלי הבטיחות? איזו הכשרה יש לצוות? מהן הפעילויות המוצעות? מה יקרה אם הם ירצו לחזור?

שאלות ותשובות

- 1. איך אדע אם ילדי מוכן או ילדתי מוכנה למחנה עם לינה?**

כמו קייטנה רגילה, גם במחנה עם לינה הגיל כשלעצמו אינו בהכרח גורם קובע, ומחנות יכולים להתחיל אפילו מגיל 6 (בעיקר בחו"ל...). חשוב לקחת בחשבון את החוויות של ילדך הרחק מהבית והאם הוא הביע בכלל עניין להשתתף במחנה קיץ. דרך טובה לבדוק את המוכנות של הילדים היא לשאול אותם האם הוא כבר ישנו בהצלחה בבית של חבר או שהו בסוף שבוע מחוץ לבית. דרכים נוספות לבחון את העניין והמוכנות של ילדכם כוללות פגישה עם מנהל המחנה, השתתפות ב"יום פתוח", או אם המחנה מציע, השתתפות בסוף שבוע משפחתי במחנה.
- 2. מתי עלי להתחיל בחיפוש אחר מחנה?**

יש משפחות שמתחילות במחקר כשנה (!!) לפני שילדם ילך למחנה, כדי לסייר במחנה בקיץ הקודם, בזמן אמת תוך כדי קיום המחנה. מרביתם מתחילים לגשש באזור פסח ושיחה וסגירת מחנה תתרחש כחודש או חודשיים לפני הקיץ.
- 3. מתי עלי להירשם למחנה?**

מחנות רבים מציעים הנחה לרישום מוקדם אז כדאי. מחנות סוגרים הרשמה בשלב כלשהו וגם הילדים מנסים לפעמים לגייס חבר או חברה ומתכננים נפשית לניתוק מהבית. כדאי לסגור עוד לפני היציאה לחופשת הקיץ.
- 4. האם יש סוגים שונים של מחנות עם לינה?**
 - מחנות לינה "רגילים", מציעים מגוון רב של פעילויות הכוללות: ספורט יבשתי, ספורט ימי, אומנויות ויצירה, הרפתקאות, דרמה ועוד. מחנות אלה יכולים להיות עבור בנים בלבד, בנות בלבד, או משולבים.
 - מחנות "מתמחים" מציעים פעילויות ממוקדות בתחום מסוים, למשל: מחנות ספורט, מחנות אומנויות, מחנות אומנויות הבמה, מחנות אקדמיים ומחנות טיולים.
 - מחנות לילדים עם צרכים מיוחדים מתמקדים במתן חוויית מחנה מוצלחת לילדים עם צרכים נוספים. יש להם יותר תמיכה של צוות ויחס צוות-חניכים קטן יותר. מחנות אלה מספקים חוויית מחנה "קלאסי" בסביבה טיפולית.
 - מחנות משלבים: יהודים וערבים, חילונים ודתיים, צרכים מיוחדים ואחרים ועוד.
- 5. אלו גורמים עלי לקחת בחשבון בבחירת מחנה?**
 - מבחר פעילויות לבחירה לעומת מחנה מובנה. מחנות עם בחירה מלאה מאפשרים לחניכים לבחור פעילויות באופן אישי בהתאם לתחומי העניין שלהם. לעומת זאת, למחנה מובנה יותר יש לוח זמנים מתוכנן מראש של פעילויות מסוימות לכל קבוצה, באופן מגוון ומאוזן ככל הניתן. גם במסגרת של מחנה מובנה, יש בדרך כלל מספר אפשרויות בחירה במהלך השבוע.
 - משך השהות – מחנות מציעים מחזורי פעילות שנעים בין שבוע ל 3 שבועות.

- מרחק מהבית – קחו בחשבון את הסביבה הרצויה עבור ילדכם, יחד עם רמת נוחות עבורכם.

מציאת המחנה הנכון לנו

בחירת מחנה

שלב ראשון

מדוע אני מחפש/ת מחנה לילדי או ילדתי? הנה כמה תשובות אפשריות:

- א. אני רוצה שהם יכירו חברים חדשים
- ב. אני רוצה שהם ילמדו כישורים חדשים
- ג. אני רוצה שהם ילמדו כישורי חיים
- ד. אני מחפש תחליף לבייביסיטר או מטפלת, שאוכל לעמוד בו כלכלית
- ה. אני רוצה שמישהו מוסמך יטפל בילדיי
- ו. אני רוצה שלילד שלי שהוא בעל צרכים מיוחדים, יקבל חוויה מכילה ומעצימה – במחנה משלב או במחנה ספציפי שמותאם לילדים עם צרכים מיוחדים

וכו'

רוב המחנות יתנו מענה לצרכים הללו לחניכים שלהם. אתם יכולים לצמצם את החיפוש ולהתמקד בהתאם לקריטריונים של ל"ז, מיקום, שעות פעילות, תכנית פעילות ומחיר.

אם למשל בחרתם באפשרות ד', כדאי שתחפשו מחנה עם תכנית סבסוד או מלגות, או שתחפשו בקרב רשימת המחנות כאלו שהם זולים יותר. עם זאת יש לקחת בחשבון שרוב המחנות המציעים סיוע מימוני עדיין מבקשים תשלום של חלק מהעלות ושבר"כ מחנות מסובסדים שייכים לקהל ספציפי (חניכים בתנועה או ארגון או תלמידים בבי"ס מסויים).

אם בחרתם באפשרות ו', אנו ממליצים שתחפשו תכנית משלבת עם חלק יחסי של לכל היותר עשרה אחוזים ילדים עם צרכים מיוחדים, ותשקלו גם האם חשוב לכם אם לכל החניכים בעלי הצרכים המיוחדים יש מגבלה מסוימת או לא.

שלב שני

איזה סוג של תוכנית אני רוצה לילד שלי? ואיזה סוג הילד או הילדה שלי רוצים?

חשוב לא "להכריח" את הילדים ללכת למחנה בניגוד לרצונם ולמצוא את שביל הזהב בין עמדת ההורים לרצון הילדים.

שיקולים להעדפה לרישום לקייטנה על פני מחנה קיץ :

- ילד שלא מוכן עדיין לבלות משך זמן ממושך הרחק מהבית
- ילד עם בעיות שינה
- ילד שזקוק לשגרה הדומה לבית הספר / צהרון
- רצון לקירבה פיזית הביתה
- עלות נמוכה יותר לרוב

שיקולים לבחירת Summer Camp הכולל לינה:

- הזדמנות לרכישת כישורי חיים רבים יותר, כגון עצמאות
- חשיפת חניכים לסביבות, קהילות ודרכי תקשורת חדשות
- תכנית עשירה בפעילויות מגוונות
- חוויה הרחק מהבית
- חוויה ללא מסכים וסלולאר
- התבגרות
- תקופת "הפוגה הורית" ארוכה יותר
- חברים חדשים מכל הארץ

אלו תוכניות המחנה מציע?

האם אתם מחפשים מחנה "קלאסי" עם תכנית פעילויות מגוונת, או מחנה בו החניכים רוכשים כישורים ומיומנויות ספציפיים? כמו שכבר ציינו, ישנם מחנות "נושאים" וישנם מחנות עם תוכן מגוון המשתנה לפי בחירת החניך או הקבוצה.

כיצד חניכים בוחרים את הפעילויות שלהם במחנה?

קריאת התיאור של "[יום טיפוס במחנה](#)" באתר שלנו ייתן לכם מושג טוב לגבי לוח החניכים. בדרך כלל לכל מחנה יש גם "יום לדוגמא" להציג לכם באתר או בפלייר שיווקי. תוכלו להשתמש במידע זה כדי להכין את ילדכם למחנה.

כמובן שהטוב ביותר הוא לאתר מישהו שכבר היה במחנה – ולשמוע ממנו ממקור ראשון, או לחפש תיעוד וחוויות ברשתות החברתיות.

מה המחנה רוצה להעניק לחניכים לחיים שלאחר המחנה?

תשובת מנהל המחנה לשאלה הזו תשפוך אור על הערכים ותפיסת החינוך והחוויה של המחנה.

מה היחס הכמותי של הצוות לעומת החניכים?

יחס זה מעיד על רמת הפיקוח, הקשב והזמינות לחניכים באופן כללי. כדאי לברר גם את מספר החניכים המצויים בהשגחת מדריך אחד ברגע נתון. בהתאם לסטנדרטים בצפון אמריקה (ארגון OCA), יחס מדריך:חניכים צריך להיות לכל היותר 1:6 לילדים מתחת לגיל 5, או 1:10 לילדים בגילאי 6 ומעלה.

באלו אמצעי בטיחות המחנה נוקט לקראת פעילויות בעלות סיכון מוגבר?

חשוב לשאול לגבי הכשרת הצוות, כללי הבטיחות והפרוטוקולים של המחנה למניעת סיכונים (למשל, בדיקת ציוד, סיור מקדים, תדריכים), כמו גם לגבי כללים עבור החניכים (למשל: איסור כניסה למים לבד).
כמובן שיש לוודא שהמחנה פועל תחת כל כללי הרישוי (רישוי עסקים ורישוי קייטנות ותברואה).
בנוסף יש לוודא כי המדריכים הוציאו ממשטרת ישראל הצהרה בדבר היעדר עבירות מין.

אלו שירותי בריאות עומדים לרשות החניכים?

דאגה לבריאות צריכה להיות בעלת חשיבות עליונה בכל מחנה ומחנה. עליכם להיות בטוחים שהמחנה מאובזר כראוי באתר עצמו, או שיש לו תכנית ברורה המבטיחה תגובה מהירה ומספקת הן למקרי חירום והן למצבים יומיומיים.

יש לוודא קיומו של צוות רפואי, מרפאה במחנה או זמינות בקירבת מקום, ביטוח רפואי ופרוטוקולים ונהלים לסייע רפואי וכיו"ב.

כיצד המחנה מתמודד עם תופעות שונות כגון געגוע הביתה, בריונות, וחניכים עם צרכים נוספים?

למחנות רבים יש מדיניות ומשאבים הנוגעים לסוגיות אלה. הצוות צריך להיות מוכשר לגבי צרכים מותאמי-גיל, ניהול מצבים שונים של התנהגות חניכים, ויצירת סביבה תומכת ומכילה.

שיחת עומק מקדימה עם הצוות ושאלת השאלות כפי שציינו בתחילת המסמך אמורה לשפוך אור על המדיניות במחנה ועל מוכנות הצוותים לתרחישים שונים. בשיחה המקדימה חשוב לברר את הנושא ותוך כדי המחנה – כדאי לעמוד בקשר עם אנשי הקשר.

איזו הכשרה עבר הצוות?

כל המחנות מספקים הדרכה בנושאי מנהיגות, תוכניות, התפתחות הילד, פתרון בעיות, סודיות, דיווח, ובטיחות החניכים. צרו קשר עם מנהל המחנה לקבלת מידע נוסף על סוג ההכשרה לצוות.

המחנות הפועלים תחת מטריית "Summer Camps ישראל" מחויבים בהכשרת מנהלי קייטנות של משרד החינוך ובנוסף לפחות יומיים הכשרה לכל הצוות טרם פתיחת המחנה.

מה הרקע של מנהל/ת המחנה ומה הכשרתו?

הניסיון, ההכשרה, והאופי של מנהל המחנה ישפיעו על יכולתו לנהל את המחנה בצורה חלקה ובטוחה ולהתנהל בנעימים עם הצוות והחניכים. מנהל המחנה הוא האדם הנושא באחריות העליונה לדאגה לחניכים.

ישנם כללים שמשדר החינוך מכתוב (השכלה, ניסיון מקצועי, ניסיון בחינוך) אולם על פי רוב מנהל/ת מחנה צריך להיות אדם בעל ניסיון ניהולי וחינוכי בזירות שונות ונכון לקבל את כל המידע על מנהל/ת טרם הרישום למחנה שכן סדר היום תלוי במידה רבה בו או בה.

מה היקף הצוות במחנה שחוזר להדריך כל שנה?

שיעור גבוה של צוות שחוזר למחנה, מעיד על רמה גבוהה של שביעות רצון ומסירות למחנה. אם המדריכים גם היו חניכים בעצמם – זה מעיד גם על אהבתם למחנה וגם על מחויבותם להצלחתו. מדריכים שמחים גורמים לחניכים להיות שמחים. שיעור חזרה גבוה שנה אחר שנה יכול להיות קשור גם להכשרה טובה, הכוללת בניית צוות והתפתחות מקצועית.

שאלות עבור חניכים והורים ותיקים:

במקרים רבים, כדאי לדבר עם הורים וחניכים שהיו במחנה כדי לשמוע את דעתם לגבי המחנה שאתם שוקלים. אם תבקשו, מנהל המחנה יוכל לקשר אתכם עם משפחות שהיו במחנה. אנו מעודדים אתכם ואת ילדכם לשאול את השאלות הבאות:

1. אהבת את המחנה?
2. איך היו המדריכים?
3. איזה סוגי פעילויות עשיתם במחנה?
4. איך היו הילדים האחרים?
5. איפה ישנתם?
6. אהבת את האוכל?
7. האם תחזור למחנה בקיץ הקרוב?
8. מה הכי זכור לכם ולמה תגעגעו?
9. מה למדתם או חוויתם שלא עשיתם קודם?

חשוב לשאול גם אם אפשר לבקר במחנה. הרבה פעמים מראה עיניים ייתן רושם טוב לגבי סידור הלינה, אזורי הפעילות, הצוות, וכך אתם וילדכם תוכלו להבין טוב יותר מהי חוויה במחנה.

שאלות אחרונות:

כיצד החניכים מגיעים למחנה?

למרבית המחנות יש הסעה. מחניכים בוגרים יותר לעיתים מצופה להגיע עצמאית בתחבורה ציבורית ויש כמובן כאלו שבאים עם ההורים.

אם המחנה מציע הסעות, עליו לציין היכן נקודות האיסוף וההורדה, מה העלויות, וכן איכות וכמות ההשגחה. בחירת מחנה רק לפי קירבה לבית לא תיתן מענה מיטיב, אם אתם מחפשים למשל מחנה עם תוכניות מיוחדות או צוות עם הכשרה וניסיון מסוימים.

איזה מחזור במחנה כדאי לבחור?

יש מחנות המקיימים מספר סבבים (מחזורים). על פי רוב המחזורים די דומים זה לזה והתוכנית חוזרת על עצמה ולכן הבחירה מאד אינדיבידואלית ותלויה בלוח הזמנים והאילוצים של כל משפחה. כדאי לנסות לברר מה פרופיל המשתתפים (לעיתים מחזור מסויים יהיה פתוח לשכבות גיל קצת שונות ממחזור אחר), מה גודל המחנה והאם יש שונות בתוכנית החינוכית. אנו ממליצים להירשם מוקדם ככל האפשר, כדי להבטיח את מקומכם בתאריכים שמתאימים לכם, ובתוכנית המסוימת שאתם רוצים.

מהי עלות המחנה?

בשל האופי השונה של המחנות, (ממסע רגלי נודד בכל הארץ, דרך מחנה חקלאי ועד מחנה טכנולוגי או מחנה ספורטיבי על שפת הים), עלות המחנה משתנה ממחנה למחנה. העלות ויכולה לנוע מ-0 ש"ח (אם יש סבסוד או מלגות או שזה מחנה שחניכיו מגיעים לפעילות קיץ כחלק מפעילות שנתית של הארגון) ועד כעשרת אלפים שקלים – בהתאם לתוכן ולמשך המחנה.

מחנות המשלבים בעלי צרכים מיוחדים

שאלות לצוות המחנה:

1. מה אחוז הילדים עם צרכים מיוחדים מתוך סך הילדים?
2. האם הילד שלי יהיה חלק מקבוצה מסוימת, או רק ישתתף בפעילויות של כלל המחנה?
3. כיצד המחנה יענה לצרכים של ילדי?
4. איזו הכשרה ניתנת לצוות שיעבוד ישירות עם ילדי?
5. כיצד מנוהל המעבר בין תכנית לתוכנית לאורך המחנה? האם לכל מחזור יש חניכים חדשים או שמא ניתן להירשם למספר מחזורים לאורך הקיץ?
6. אם הילד שלי לעזרים כגון תזכורות ויזואליות, האם הן ניתנות ע"י המחנה או שעל המשפחה לספק אותן?
7. כיצד מנוהלת התקשורת בין הצוות להורים?

מחנות ייעודיים לצרכים מיוחדים

האם המחנה יוכל לתמוך בילד שלי ובצרכיו?

מחנה ייעודי לילדים עם צרכים מיוחדים הוא אפשרות נוספת. החוויה במחנה חברתית מאד וייתכן שהחניכים יזדקקו לתמיכה מוגברת כדי להפיק את המירב. מחנות רבים יתאמצו להבטיח את מתן התמיכה, ואת התאמת הצוות והתוכניות לצרכי החניכים. מחנות ייעודיים לצרכים מיוחדים מציעים פעילויות ותוכניות שנעשות בסביבה שתוכננה באופן ספציפי לילדים עם אתגרים מסוימים. למשל, יש מחנות ייעודיים לילדים עם אוטיזם, ואחרים ייעודיים לילדים עם אתגרים פיזיים.

הצעות נוספות עבור חניכים עם צרכים מיוחדים

וודאו שילדכם רואה את מתחם המחנה מבעוד מועד. זה ייתן לכם מושג לגבי אזורים שעלולים להתריע על בעיה אפשרית.

אם ילדכם איננו מדבר או מדבר מעט, שילחו אותו עם אלבום תמונות קטן עם תמונות של חפצים או אזורים נפוצים במחנה, למשל בריכה, שירותים, מקלחת, חדר הלבשה, חדר אוכל, גן שעשועים. ילדכם והצוות יכולים להשתמש באלבום הזה ככלי עזר לתקשורת. אולי אף תצליחו להכין אלבום שכזה עם תמונות אמיתיות שצילמתם במחנה מבעוד מועד.

רעיון נוסף הוא להכין לוח עם למינציה שניתן להדביק עליו מילים עם סקוטש כדי לעזור לילד ולמדריכים לתקשר לאורך היום (למשל, ידביקו את "חדר הלבשה" ואז את "בריכה"). יש ילדים שכלי עזר זה יהיה שימושי יותר עבורם להנחיות עם מספר שלבים.

רשימה סופית

זכרו, אתם וצוות המחנה עובדים יחד כדי ליצור חוויה מוצלחת. תקראו את הרשימה מטה וודאו אם בדקתם את כל הסעיפים הרלוונטיים לכם עם המחנה:

- מה גורם לילד שלי לשמוח?
- מה בחוויית המחנה ישמח אותי?
- מה היינו רוצים להשיג מההשתתפות במחנה?
- יעדים לצמיחה אישית במחנה
- תקשורת עם החניך והמדריכים
- ניהול התנהגות ומניעת הסלמה
- מידע כללי על המחנה
- הסעות
- אנשי קשר למקרה חירום
- ציוד שעלינו להביא
- דברים שעדיף לא להביא בעת ביקור במחנה
- סביבה- האם ילדי יהיה בתוך מבנה או בחוץ מרבית הזמן

- תשלומים, מיסים, סבסוד
- מתקני וציוד בריאות, רופאים/ות, אחיות
- תרופות
- תכנית ייעודית לילדים עם אלרגיות
- בטיחות בשמש
- העדפות תזונה
- תמיכה אישית (לצרכי אכילה, מקלחות, שירותים וכד')
- זמן פרטי
- ציוד אישי שאפשר להביא מהבית (בובה/ צעצוע/ מוצרי חשמל)
- התנהגויות לא רצויות חוצות גבול – מה יגרום לשליחת ילד חזרה הביתה מהמחנה?
- מה ההליך במידה וילדי ישלח הביתה מהמחנה או שארצה להפסיק את ההתקשרות באמצע
- רישוי
- ביטחון ובטיחות

הצעות לקראת קיץ מוצלח:

תקראו את כלל התוכניות והפעילויות שמתוארות באתר המחנה בו אתם מתעניינים וחישובו האם יש פעילות שעשויה לדרוש תמיכה גבוהה מהרגיל עבור ילדכם לאור הצרכים האישיים שלו.

קחו בחשבון גם זמנים בין לבין פעילויות, הכוללים החלפת בגדים, הליכה מפעילות אחת לשנייה, זמנים שקטים, התארגנות לשינה, זמני ארוחות וזמנים אחרים שאין בהם תכנית מובנית. גם כאן, חישובו האם אחד או יותר מהזמנים הללו ידרוש תמיכה גבוהה יותר מהרגיל לילדכם לאור צרכיו האישיים.

עצות להורים

המטרה הכללית של כל מחנה ומחנה היא לתת מענה לכלל הצרכים של החניכים – חברתי, רגשי, ערכי, לימודי ופיזי – דרך חוויה מהנה ובטוחה ובאווירה שיתופית.

השתתפות במחנה הינה צעד גדול לילדים ולהורים. הנה כמה עצות שיובילו לחוויה מוצלחת במיוחד:

1. ארגנו ביקור וסיור במחנה לפני יומו הראשון של ילדכם.
2. קבלו החלטה יחד. הילדים צריכים ורוצים להיות חלק מתהליך הבחירה של המחנה והקיץ הצפוי להם.
3. התקשרו להורים שילדם היה במחנה לקבלת המלצות ומידע שיכול לעזור. תוכלו גם לתאם פגישה עם משפחות שנרשמו לאותו מחנה כדי שהילדים יתחילו להכיר זה את זה וכך תהיה להם הרגשת נוחות ו"נחיתה רכה" יותר.
4. התרגשו ביחד עם ילדכם ועזרו לו/לה להתכונן מבחינה נפשית. סמנו את היום הראשון של המחנה על לוח השנה, הכינו רשימה של פריטים שצריך לארוז, דברו על הציפיות ודרכי ההתמודדות עם מצבים שונים.
5. הימנעו מקביעת אירוע משפחתי חשוב בזמן שהילד שווה במחנה. האכזבה של החמצת החגיגה המשפחתית עלולה להאפיל על חוויה טובה במחנה.
6. דברו עם ילדכם על געגוע הביתה, תופעה רגילה לחלוטין. עודדו אותו לשוחח על רגשותיו עם חניכים אחרים או מדריכים. גם החניכים היותר רגישים מסתגלים בסופו של יום. נסו להימנע מהבטחות כמו "אם אתה ממש מתגעגע, אבוא ישר לקחת אותך". שדרו לו אמון וביטחון ביכולת שלו להתמודד עם מצב שהוא רחוק מהבית. אריזת "חפץ מעבר" אהוב, או רישום למחנה יחד עם חבר, יכולים להקל על הגעגוע. כשאתם משוחחים עם ילדכם בזמן המחנה, הימנעו מלהדגיש כמה אתם מתגעגעים אליו או מה הוא מחמיץ בבית אלא היו אוזן קשבת עבורו.
7. כתבו לילדכם מכתבים (אפילו כמה ימים לפני שהמחנה מתחיל, כדי שהוא יקבל את המכתב הראשון בימים הראשונים של המחנה). ברוב המחנות יש מדיניות תקשורת עם המחנה המאפשרת העברת מסרים (בווטסאפ או במייל) שיגיעו אל הילדים למרות מדיניות היעדר סולאר ומסכים.
8. תיאום ציפיות – שוחחו עם ילדכם על נהלים במחנה, למשל האם מותר להתקשר הביתה, האם יש מועדי ביקור של ההורים וכו'.
9. בסיום המחנה ועם חזרתו של ילדכם הביתה, עודדו אותו לתרגל את הכישורים החדשים שרכש ולשמר את החברויות דרך מיילים, מכתבים או שיחות טלפון.

הורים ששולחים את ילדיהם למחנה קיץ מעניקים להם חוויה לכל החיים.

לקבלת מידע נוסף, פנו למנהל המחנה שלכם. סביר שיש לו/לה עוד שפע של מידע מועיל.

בהצלחה ושיהיה לכם קיץ נפלא! 😊